

**ПРОГРАМ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ
ОПШТИНА ВЛАСЕНИЦА 2017 – 2020**

Март, 2017

УВОД

Општина Власеница је смјештена у источном дијелу Републике Српске и по просторној величини спада међу средње општине у РС са површином од 225,47 km². Налази се на магистралном путу Београд-Сарајево, Нови Сад-Сарајево и раскрсници путева између: Хан Пијеска, Шековића, Бања Луке и Зворника. Данас на подручју општине живи око 18.000 становника, који су организовани у 14 мјесних заједница и 38 насеља. По привредним показатељима, општина Власеница спада у групу неразвијених општина.

Источни дијелови Републике Српске, па самим тим и простор општине Власеница имају изразито емиграцијско обиљежје. Узроци ових миграција су различити, а најчешће се доводе у везу са бољим послом, већом зарадом и школовањем. Према подацима Завода за запошљавање, закључно са децембром 2016. године, број незапослених који активно траже посао износи 1132 лица (526 мушкараца и 606 жена). Од тога је са породицама 645 лица. Доминантну групу лица која траже запослење чине лица са 3. степеном образовања (КВ радници укупно 331 лице), слиједе ССС (укупно 379 лица), НК радници (226 лица) и ВСС (135 лица).

У општини Власеница пољопривредне површине заузимају 5.627 ha, што чини око 25% укупне земљишне површине. Шумовитост општине износи 71% што је значајно изнад републичког просјека и што у значајној мјери детерминише правце привредног развоја. Пољопривредна производња на подручју општине Власеница је изузетно неразвијена. Међутим пољопривреда као грана економије због добрих климатских услова, природних богатстава и прихода које грађани општине Власеница остварују, представља стратешку одредницу локалног економског развоја, што је био повод да се уради свеобухватан програм развоја пољопривреде.

Анализом тренутне ситуације на подручју општине Власеница која је урађена од стране општинске управе крајем 2016. и почетком 2017. године утврђено је сљедеће стање сточног фонда:

Ред.бр.	Врста животиње	Број
1.	Говеда	2.295
2.	Музне краве	1.015
3.	Свиње	2.975

4.	Овце	10.650
5.	Козе	385
6.	Коњи	145
7.	Кошнице пчеле	2.100
8.	Живина	12.590

Што се тиче производње тренутно стање је сљедеће:

Ред. бр.	Врста производа	Количина
1.	Млијeko кравље (количина у откупу)	700.000 l
2.	Вуна	8.600
3.	Јаја	704.000 ком
4.	Мед	31.500

На основу анализе са састанака који су одржани са пољопривредним произвођачима почетком 2017. године са представницима општинске управе општине Власеница, **запажа се добро расположење и воља код млађих људи који су спремни да инвестирају у пољопривредну производњу**, док с друге стране недостаје знања и праксе потребне за ову врсту дјелатности. Јако је битно да се на овај начин задрже млади људи који су спремни да улажу у пољопривреду и да остану на својим газдинствима, **а посебно је важно задржати младе људе у рубним сеоским подручјима**.

Начелник општине и општинска администрација је чврсто одређена да у општини Власеница развој пољопривреде буде један од најважнијих активности у наредном периоду. Иако са скромним буџетом општина је одређена да улаже велике напоре како би се стање у пољопривреди поправило. Овај програм је у потпуности усаглашен са Стратегијом развоја пољопривреде и руралних подручја Републике Српске, а такође је усклађен и са Стратегијом развоја општине Власеница.

Програм развоја воћарства у општини Власеница

Због своје географске позиције и еколошких услова општина Власеница има огроман потенцијал за развој воћарства. Данас у Власеници постоје многи засади воћа, првенствено шљиве и јабуке - полуинтезивног или екстензивног начина узгоја па због тога произвођачи не остварују битне количине производа које би биле интересантне за тржиште. Циљ програма развоја воћарства у општини Власеница јесте да се интензивира

производња воћа подизањем савремених засада воћњака који ће пољопривредним произвођачима обезбједити већи принос и добит на мањој јединици површине.

а) Пројекат „Огледно поље“

Како би својим пољопривредним произвођачима обезбједила квалитетну обуку и стручна савјетовања у области воћарства, општинска управа је у сарадњи са Регионалном савјетодавном службом из Братунца и УНДП-ом обезбједила огледно поље гдје ће бити засађене воћне врсте по савременом облику узгоја на површини од једног хектара. На огледном пољу наши пољопривредни произвођачи ће имати прилику да се уз стручно особље обучи и стручно усавршава како би та знања могли да пренесу и у пракси на својим воћњацима. Планирано је да ученици средње пољопривредне школе обављају практичну наставу као и студенти Шумарског факултета. Огледно поље у Власеници има регионални значај, јер је планирано да сви пољопривредни произвођачи из регије Бирча могу присуствовати едукацијама и обукама, јер не постоји ни један сличан комплекс овакве намјене.

До сада су извршене сљедеће радње:

- ограђивање огледног поља површине од 1.5 ha заштитном решеткастом оградом,
- постављена три пластеника површине 50, 100 и 500 m²,
- изграђен један дрвени помоћни објект за одлагање алата,
- постављена главна капија,
- извршена хемијска анализа земљишта као и мелиоративне мјере прије садње,
- набављен мотокултиватор са прикључцима за потребе рада на огледном пољу,

У наредном периоду планирано је:

- садња јабучастих и коштичавих воћака,
- садња јагодичастих воћа,
- садња повртарских култура.

Планирано је да се ове године крене са производњом поврћа у затвореном простору у сарадњи са другим партнерима из регије. У наредном периоду планирано је укључивање и удруживање наших произвођача који посједују пластенике, у кооперативни систем производње и пласмана повртарских производа на тржиште.

Вриједност средстава која су имплементирани у пројекат „Огледно поље“ износио је око 50.000 КМ, гдје је у реализацији учествовала локална самоуправа, УНДП и

Регионална савјетодавна служба Братунац. У 2017. години УНДП планира да уложи нова средства чиме би се набавила нова неопходна механизација и материјал за несметан рад огледног поља. Сав приход који буде остварен кроз рад огледног поља ићи ће у реинвестирање нових пројеката на подручју општине Власеница. У склопу овог пројекта основана је и канцеларија савјетодавне службе из области пољопривреде чији је основни задатак да стално координира са пољопривредним произвођачима како би неопходне информације и стручна помоћ из области пољопривреде биле доступне.

б) Пројекат подизања почетних приватних савремених огледних засада у сарадњи са Министарством пољопривреде, одсјеком за пољопривреду општине Власеница и савјетодавном службом

План је да се у 2017. години подигну приватни савремени засади воћњака, јабуке, шљиве, крушке и трешње. Савремени засад подразумјева садњу актуелних воћних сорти уз обавезну примјену агро и помотехничких мјера савремених начина узгоја као и обавезано коришћење система за наводњавање. Корисници овог подстицаја ће се пажљиво одабирати, али ће приоритет бити млађи пољопривредни произвођачи и реализоваће се по сљедећем плану:

- рок садње биће јесења садња у текућој години;
- врсте воћа – (јабука, крушка, шљива, трешња);
- сорте - перспективне сорте интересантне за тржиште;
- узгојни облик – савремени узгојни облици са примјеном модерних агро и помотехничких мјера;
- систем наводњавања кап по кап;
- заштита засада од разних проузроковача болести.

Један од услова биће стални надзор и стручна помоћ од стране савјетодавне службе за вријеме читавог развојног циклуса засада. План и вријеме реализације биће јесења садња у текућој години минималне површине 0,5 ha.

в) Пројекат подизања расадника за јагодичасто воће (малину, купину, боровницу и рибизлу)

Због наглог развоја производње јагодичастиг воћа у општини Власеница, неопходно је пољопривредним произвођачима обезбједити квалитетан садни материјал. То је могуће само производњом квалитетне безвирусне саднице. Због повећаног

интересовања за производњом јагодичастог воћа, не само у Власеници и окружењу него и у читавој Босни и Херцеговини, потражња за квалитетним садницама се драстично повећала. У Братунцу постоји расадник јагодичастог воћа капацитета око 200.000 садница годишње, али су за нашу регију потребе за садницама далеко веће. Програмом развоја пољопривреде планира се оснивање расадника јагодичастог воћа, гдје би се матичне саднице увезле из лиценцираних иностраних расадника који гарантују квалитет матичних биљака. Такав расадник мора бити под сталним надзором овлаштених институција за расадничку производњу. Општина Власеница је препознала овај проблем као приоритет у будућем развоју производње јагодичастог воћа у нашем подручју, те ће издвојити дио средства да се покрене расадничка производња јагодичастог воћа. Такође предузете су одређене мјере у обезбјеђивању осталог дијела средстава потребних за финансирање овог пројекта.

г) Пројекат проширења засада малине, купине, боровнице и рибизле

Програм развоја општине Власеница обухвата и пројекте проширења засада јагодичастог воћа: малина, купина, јагода, рибизла и боровница. Због све већег интересовања пољопривредних произвођача за јагодичастим воћем, добром откупном цијеном, у нашој општини као и у сусједним општинама, јагодичасто воће, првенствено малина може постати велики потенцијал за развој пољопривреде. Сви агроколошки услови који су карактеристични за општину Власеница повољно утичу на ову биљну врсту па и не сумњамо да ће у наредном периоду узгој малине бити примарни развојни потенцијал. Тренутно на подручју општине Власеница површине под јагодичастим воћем, гдје доминира воћна врста малина, износи око 40 ha. План је да се иде на максимално проширење засада прије свега малине. Општина ће програмом подржати све пољопривредне произвођаче који буду засновали нове засаде јагодичастог воћа уз учешће од 10% уложених средстава.

д) Пројекат изградње хладњаче (режим смрзавања) за воће и поврће капацитета 200 t по турнусу са могућношћу повећања капацитета

Производња воћа је незамислива без хладњаче која има за циљ да ускладишти и сачува воће од брзог кварења, што се посебно односи на јагодичасто воће. Најближа хладњача гдје наши произвођачи малине могу да транспортују свој производ налази се у

Братунцу и Сребреници. Кампања преузимања и откупа малине у нашој локалној заједници је слабо организована па већина произвођача је принуђена да својим аутомобилом транспортује робу до хладњаче. У производњи јагодичастог воћа веома је битно испоштовати што краћи период од бербе до брзог замрзавања, јер малина, купина за веома кратко вријеме губи на квалитету а самим тим и на тржишној вриједности плода. **Због тога намеће се потреба да се хитно крене у реализацију овог пројекта.** Циљ и задатак општине јесте да у што краћем периоду изгради хладњача капацитета 200 тона и режимом дубоког замрзавања на -18, са могућношћу проширења капацитета. Општина је предузела одређене активности како би обезбједила средства и инвеститора за изградњу хладњаче.

Програм развоја повртарства у општини Власеница

а) Пројекат повећања површина под заштићеним простором (пластеници)

На подручју општине Власеница присутно је велики број пољопривредних произвођача који имају пластенике, али су недовољно или никако обучени за пластеничку производњу као и недостатак традиције у производњи под заштићеним простором. У општини Власеница под пластеницима је тренутно негдје око 3.000 m² и произвођачи их искључиво користе у производњи поврћа за сопствене потребе. Циљ пројекта јесте да се повећавају површине под заштићеним простором, гдје би се узгајале повртарске биљне врсте као и покретање кооперантског и удруженог начина производње и пласмана робе на тржиште. За ову годину планиран је пословни аранжман са сарадником из сусједне општине Милића гдје ће бити организован откуп вишка производа као и пласман истог. Читав процес повртарске производње биће надгледан од стране стручне савјетодавне службе што ће у многоме помоћи и олакшати посао произвођачима. План је такође да се ове године набави нових 20 пластеника површине по 100 m², што је већ договорено са инвеститором и чија је реализација планирана за јесен. Овај тренд набавке пластеника биће настављен и у наредним годинама.

б) Пројекат огледних површина под купусњачама

Према мишљењу струке, општина Власеница посједује идеалне услове за производњу купусњача (купус, кел, карфиол), али због недостатка традиције узгоја ова биљна врста се у нашем подручју може видјети само у спорадичним случајевима на

ријетким газдинствима. Купус као водећа врста из ове породице је изузетно перспективна повртна биљка. Нема куће у којој се не кисели купус. Велика конкуренција на тржишту чине водећи произвођачи купуса из Семберије, па произвођачи гаје одређене предрасуде око производње ове повртне врсте. Поред огледног поља, гдје се планира један дио простора засадити и купусњаче, планира се одабрати и индивидуални произвођачи који искажу спремност да се на њиховим газдинствима засаде огледне парцеле.

б) Пројекат повећања површина под кромпиром у сарадњи са индустријом за прераду кромпира Сребреница

У Сребреници постоји производни погон за производњу помфрита гдје је основна сировина кромпир. Капацитет ове фабрике је око 15.000 тона на годишњем нивоу. С обзиром на близину Сребренице, постоји велика шанса да пласман кромпира у сребреничку фабрику буде велики потенцијал у повртарској производњи. Већ су остварени контакти са власницима ове фирме који су исказали велико интересовање за кромпир са регије Бирча и Романијског платоа. Сви који буду заинтересовани за сарадњу моћи ће да потпишу уговор са Сребреничком фабриком, гдје би се говорило и о обавезним сортиментима који ће се користити у садњи кромпира. Овај пројекат обухватиће и набавку потребне механизације за садњу, обраду и вађење кромпира.

в) Пројекат изградње малих погона за прераду воћа и поврћа (кућна радиност)

Данас је све више заступљених производа који промовишу здраву храну без конзерванса а који су произведени у кућној радиности по традиционалним рецептима. Власеница такође може имати велики потенцијал у преради воћа и поврћа у малим погонима који су стационарани у приватним кућама и који имају мали капацитет прераде.

Наш план јесте да се изгради неколико погона за прераду воћа и поврћа у току године гдје би наши фармери обезбјеђивали додатна примања. Неопходно је да се изврши обука људи који ће се бавити овом дјелатношћу. Неопходно је да се у овај пројекат укључе удружење жена и друге организације које се баве очувањем традиције и старих кухињских рецепата. Погони би били орјентисани на два програма, слатки програм гдје би се правили разни џемови, пекмези, компоти и остали производи по традиционалним рецептима, као и кисели програм, гдје би се производиле разне салате такође по традиционалним рецептима специфични за Власеначку регију и окружење.

Програм развоја производње овчијег меса

Циљ овог програма јесте да се повећа број грла ситне стоке и изврши оплемењивање аутохтоне расе оваца која доминира на подручју општине Власеница. Код нас преовладавају старе пасмине праменке које имају слабе производне карактеристике. Увођењем нових чистокрвних пасмина, првенствено месне расе „ил дее франс“ побољшале би се товне особине јагњаци. У општини Власеница налазе се огромне површине под пашњацима и представљају велике резерве кабасте хране као главног извора хране за овце. Општина сматра да овај вид сточарства може бити један од битнијих шанси за развој ове пољопривредне производње на нашем подручју. План је да се на подручју општине битно повећа сточни фонд оваца као и да се спроведе оплемењивање аутохтоне расе увођењем пасмина товних карактеристика првенствено „ил де франс“ и „виртемберг“ расе које су се у пракси дале задовољавајуће резултате. Примјер сличног програма имплементиран је у општини Сребреница, гдје постоји репродуктивни центар расе Ил де франс и који имају већ остварене добре примјере у пракси.

а) Пројекат повећања броја ситне стоке код постојећих произвођача

Подразумјева подстицај за набавку нових чистокрвних женских грла оваца. Поред проширивања постојећих капацитета планирано је подстицати нове пољопривредне произвођаче који се планирају бавити овчарством. Тренутно сточни фонд оваца износи око 10.000 грла. Подручје општине Власеница посједује огромне површине под ливадама и пашњацима, што представља велики потенцијал за производњу кабасте хране, једног од најбитнијих извора хране за преживаре. Циљ пројекта јесте да се битно повећа сточни фонд оваца и да се на неки начин искористе потенцијали са којим општина располаже, а од чега се могу остварити итекако значајни приходи. Овце су скромне по питању исхране и смјештаја тако да није потребно уложити велике инвестиције када су у питању обезбјеђивање објекта за њихов смјештај.

Планирано је да се повећа број грла на постојећим фармама и формирање нових фарми, гдје би се уводиле нове перспективне пасмине које ће кроз селекцију и оплемењивање старих раса оваца, битно утицати на развој ове гране производње. С обзиром на већи број фармера који посједују мали број оваца потребно је одржати састанак и на основу резултата расположења и заинтересованости корисника припремити разраду и пројекте везано за проширење њихових капацитета. Један од недостатака у овој

производњи јесте што већина произвођача не посједује потребну механизацију за кошење и спремање кабасте хране, па ће се ићи и у правцу обезбјеђивања потребне механизације. Локална заједница очекује велико интересовање за овом производњом и планира да у наредном периоду обезбједи 2 мини фарме оваца са новим перспективним пасминама, а што ће бити и као основа за обезбјеђивање приплодних јединки за даље оплемењивање.

Програм развоја мљекарства

а) Пројекат повећања броја музних крава

Према последњим процјенама у општини Власеница број музних крава био је око 1015, са производњом млијека око 1.830.000 литара, од чега је 70.000 литара предато у откуп. Мљекарство представља једну од тренутно бољих активности пољопривредне производње у општини Власеница. Сарадња постоји са више мљекара гдје доминира мљекара „Милкос“ из Сарајева. Имајући у виду велики потенцијал површина под пашњацима и извора кабасте хране за исхрану музних крава, ова производња може да доживи велики развој. Како би се повећала тренутна производња млијека неопходно је повећати мљечност по грлу постојећег фонда крава, као и повећати капацитете набавком нових јуница. Наставиће се контакти и састанци са мљекарима гдје ће се договарати о могућим проширењу производње и то на два начина:

- 1.) повећање из властитог капацитета укључивањем женских приплодних јединки у мљечна грла;
- 2.) у сарадњи са партнером за сваку годину обезбједити нове јунице по кредитној основи.

Жеља општине јесте да мали произвођачи постану већи, а већи да постану још већи. Општина је спремна да према својим могућностима учествује са 10% од вриједности пројекта. На подручју општине дјеловаће савјетодавна служба која ће имати улогу у давању савјета о доброј пракси у производњи млијека.

б) Пројекат „Свако село откупно мјесто за млијеко“ набавка лактофриза

Поред повећања сточног фонда јако је битно обезбједити откупне станице у сваком селу. Постоји неколико таквих откупних станица и оне се налазе већином у близини већих произвођача млијека тако да мањи произвођачи нису довољно покривени системом откупа млијека. Намјера општине јесте да у сваком селу буде по једна откупна станица гдје ће

свим пољопривредним произвођачима бити доступно да предају своје млијеко, што ће бити покретачка снага и мотив више да се људи опредјеле за производњу млијека.

в) Изградња погона за прераду млијека

Производња аутохтоних производа од млијека представља велики потенцијал за нашу општину. У нашој општини постоји појединачних покушаја производње мљечних производа у кућној радиности који најчешће заврше на градској тржници. У наредном периоду покушаће се са изградњом неколико малих погона за производњу сирева и других мљечних производа који би били занимљиви за веће тржиште. Обавезно укључивање локалног удружења жена и жена које се баве производњом сирева на својим газдинствима биће приоритет овог пројекта уз стручно оспособљавање и обуку у технологији производње. Програм ће бити базиран на производњу аутохтоних млијечних производа специфичних за подручје Власенице и Романије као и помоћ при промоцији и пласману тих производа.

г) Набавка савремених система за мужу

Велики проблем у производњи млијека представља сама хигијена пред мужу, за вријеме и после муже. Јако је тешко постићи задовољавајуће резултате када се врши ручна мужа која је још увјек заступљена код једног броја фармера. Због тога је неопходно фармерима обезбједити савремене системе за мужу. На тај начин се за релативно кратко вријеме завршава мужа и млијеко није изложено утицају разних бактерија које могу негативно утицати на квалитет млијека. Овим пројектом планирана је набавка система за мужу, гдје је планиран подстицај у висини од 10 % од вриједности музилице.

Програм развоја производње говеђег меса

а) Пројекат това јунади на постојећим фармама

Велики проблем у општини Власеница представља нерјешено питање везано за тов говеда до категорије јунади. Многи фармери који се баве производњом млијека, теле искључују из производње и продају накупцима већ при старости од неколико дана након сисања колострума, док се други фармери одлучују на тов телади до 3. мјесеца старости након чега продају под категорију телећег меса. Овим начином продаје остварују се мањи

приходи, а продајом женских грла губи се репродуктивни фонд који би се могао користити у повећању капацитета музних крава. Овим пројектом планирана су два смјера производње:

1.) укључивање у тов мушких телади до тежине 400-600kg и продаја у категорији јунећег меса;

2.) производња јуница које се укључују у производњу млијека.

Овим пројектом потребно је афирмисати дио фармера који је заинтересован овај вид производње. Имајући у виду велике градове који се налази у окружењу, потражња за овом категоријом меса биће константно висока.

б) Пројекат това говеда у систему „крава-теле“

Изазови општине Власеница у будућем периоду биће увођење програма това по систему крава-теле, јер посједује фантастичне услове што се тиче овог начина држања говеда. Узгој говеда системом крава-теле подразумјева пашни узгој у коме крава на пашњаку отхрањује теле (не музу се), односно јуне, које по завршетку пашне сезоне остаје на газдинству за даљи тов или иде на тржиште. У овом систему се користе месне расе говеда, претежно раса „Шароле“, „Лимузин“, Белгијско плаво говече“, „Херефорд“ и друге. Краве се релативно лако теле ,саме на отвореном, без неких компликација. Имају врло скромне захтјеве што се тиче смјештаја и исхране, па се процјењује да по условном грлу (1 крава и 1 теле) треба обезбједити око 0,8-1 ha пашне површине. Штала је потребна само у зимском периоду. Велики број газдинстава у општини Власеница задовољава услове за бављењем оваквог система држања говеда. У републици Српској су кроз пројекат Чешке амбасаде формиране три огледне фарме различитих пасмина товних способности и то у Калиновику, Лакташима и Мањачи гдје су постигнути одлични резултати.

У сарадњи са Министарством пољопривреде, Чешком амбасадом и поменутиим фармама, обезбједити огледне фарме држања говеда у систему крава-теле. Веома је важно обезбједити кориснике овог пројекта, а као предност биће фармери чија газдинства се налазе на рубним дијеловима општине. Треба напоменути да је овим пројектом планирано и обезбјеђивање механизације за основане фарме, која је потребна да се прикупи и ускладишти кабаста храна за зимско држање говеда. Јако је важно да се обезбједи стална здравствена контрола од стране ветеринарске службе као и контролисано вјештачко

осјемењавањем, набавком сјемена раса товних производних способности као и обавезна стручна контрола и савјетовање у периоду цијелог производног циклуса.

Програм развоја пчеларства

У општини Власеница пчеларство има велики потенцијал. Огромна пространства ливада, црногоричне и бјелогоричне шуме представља богату пашу за пчеле. Постоји велики број пчелара, али је производња меда у односу на потенцијал релативно ниска. Поготово година као што је 2016. негативно је утицала на ројеве, па је број кошница скоро уполовљен. Због чињенице да је данас мед изузетно цијењен производ, да је Власеница један од ријетких средина без индустријских загађивача, са минималним количинама утروшених пестицида у пољопривредној производњи, мед из Власенице може бити итекако стратешки производ. Циљ локалне заједнице је да се значајно прошири број пчелињих друштава и да се обезбједи стална стручна едукација и обуке.

Задружне активности

Задругарство у свијету има посебну димензију, јер дјелују на потпуно другачијим принципима трговине. Принципи задруге се односе на хуманост, солидарност и друге добре особине које би требало да красе сваког човјека и на тај начин да се штити пољопривредни произвођач од данашње изузетне и немилосрдне конкуренције. Циљ општинске управе јесте да се покрену задружне активности, те да се тржиште пољопривредних производа што је више могуће ослони на задругу. Ниске откупне цијене стоке, велики број купаца су најчешћи проблеми са којима се фармери сусрећу у општини Власеница. Задатак задруге биће да обезбједи репроматеријал свим пољопривредним произвођачима по најповољнијим условима. Један од рјешења тих проблема јесте да се пласман робе одвија преко задруге штитећи на тај начин фармера политиком најнижих откупних цијена.

Стручно оспособљавање пољопривредних произвођача у свим областима на концепту примјера добре праксе

Јако је важно да се фармерима обезбједи стална едукација и обуке из разних области пољопривредне производње. Увођењем савремених метода узгоја воћа и поврћа као и формирање фарми са новим технологијама узгоја стоке подразумјева да се фармери едукују како би били спремни да прихвате нове принципе и технологије производње.

Овим програмом планирана је стална едукација наших фармера, гдје ће еминентни стручњаци из разних области пољопривреде одржати предавања о темама које буду интересантне за наше произвођаче. У план је да се едукације врше из оних области које су обухваћене овим програмом тако да се фармери и стручно оспособе за увођење нових технологија за коју се фармери одлуче. На подручју општине Власеница преовладавају газдинства са екстензивним начином узгоја. Данашња пољопривредна производња је незамислива без интензивирања производње гдје се на релативно малој јединици површине остварује већи приходи.

Активности одјелења за пољопривреду и савјетодавне службе

Задатак одјелења за пољопривреду јесте да у наредном периоду формира базе података за сва удружења пољопривредних произвођача подјелењених у групе у зависности од дјелатности коју обавља на свом газдинству. Координира између Министарства пољопривреде и пољопривредних произвођача информисући их о подстицајима који су актуелни од стране Министарства. Организује и позива пољопривреднике на стручне обуке, савјетовања скупове. Организује практичне обуке за своје пољопривредне произвођаче у свим сферама производње. Спроводи пројекте који су предвиђени програмом развоја пољопривреде општине Власеница. Што се тиче активности савјетодавне службе, њихова улога биће да се наука што више приближи нашем пољопривредном произвођачу. Зато је битно да стручни тим који ће бити у савјетодавној служби буде на располагању како би се на практичном примјеру на њиховим газдинствима давали савјети везани за одређене процесе у производњи. На бази програма развоја пољопривреде обезбједити посебан програм едукације из различитих линија производње.

Од успостављања власти у општини Власеница крајем 2016. године, интензивно се кренуло са активностима из области пољопривреде, а резултат тог ангажовања је овај програм. Потпуно свјесни финансијском моћи општина Власеница интензивно контактира са расположивим партнерима који могу да допринесу у реализацији програма. Досадашњи резултати тих преговора улијевају оптимизам да се овај програм може у потпуности реализовати у наредном периоду.

ПЛАНИРАНИ БУЏЕТ ЗА ПРОЈЕКТЕ ИЗ ОБЛАСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ ОПШТИНА ВЛАСЕНИЦА 2017 - 2020. ГОДИНА

Ред бр.	Програми	Планирани пројекти развоја воћарства	Буџет општине	Екстерни извори	Укупно
1.	Програм развоја воћарства	Подизање огледног засада воћа у простору огледног поља на површини од 0,8 ha, 6-8 воћних врста	87.000 KM	783.000 KM	870.000 KM
2.		Подизање почетних приватних савремених огледних засада у сарадњи са Министарством пољопривреде, одсјеком за пољопривреду општине Власеница и савјетодавном службом			
3.		Подизање расадника за јагодичасто воће (малину, купину, боровницу и рибизлу)			
4.		Подизање 20ha засада малине купине боровнице и рибизле			
5.	Програм развоја воћарства и повртарства	Изградња хладњаче (режим смрзавања) за воће и поврће капацитета 200 t по турнусу са могућношћу повећања капацитета		550.000,00 KM	
6.	Наводњавање	Субфинансирање наводњавања воћњака системима кап по кап	10.000 KM	90.000 KM	100.000 KM
7.	Програм развоја мљекарства	Пројекат повећања броја музних крава за 100 ком годишње	160.000 KM	1.440.000 KM	1.600.000 KM
8.		Пројекат „Свако село откупно мјесто за млијеко“ набавка лактофриза			
9.		Изградња 5 погона за прераду млијека			
10.		Набавка савремених система за мужу			
11.		Стална едукација фармера у производњи и преради млијека			

12.	Програм развоја повртарства	Завршетак и реализација пројекта „Огледно поље“ са пластеницима и засадима воћњака	15.000 КМ	135.000 КМ	150.000 КМ
13.		Набавка 20 пластеника P=100m ² /години			
14.		Повећање површина под кромпиром у сарадњи са индустријом за прераду кромпира Сребреница			
15.		Набавка садилица и вадилица за кромпир			
16.		Производња купусњача			
17.		Изградња мањих погона за прераду воћа и поврћа (кућна радиност)			
18.		Изградња погона за прераду купуса			
19.		Програм развоја производње овчијег меса			
20.	Покретање нових узгајивача ситне стоке				
21.	Оплемењивање аутохтоних пасмина оваца са племенитим расама оваца товних способности (ил де франс раса)				
22.	Програм развоја производње говеђег меса	Формирати 5 огледних фарми у систему кравателе у подручју општине капацитета 10 грла, уз обезбеђену подршку ветеринарске службе у здравственој заштити као и ВО.	70.000 КМ	630.000 КМ	700.000 КМ
23.		Пројекат организације това јунади са постојећих фарми			
24.		Набавка неопходне механизације за припрему кабасте сточне хране (2 силокомбајна, 5 превртача сијена, 5 преса за сијено)			

25.	Програм развоја пчеларства	Повећање броја друштава, набавка репроматеријала, едукације	10.000 КМ	90.000 КМ	100.000 КМ
26.	Задружне активности	Формирање задруге чији су оснивачи угледни пољопривредни произвођачи са подручја општине Власеница која је неопходна за пласман робе пољопривредних произвођача, набавка репроматеријала, откуп млијека као и отварање трговине за продају пољопривредних производа.	5.000 КМ	45.000 КМ	50.000 КМ
27.	Стручно оспособљавање пољопривредних произвођача	Стручно оспособљавање пољопривредних произвођача у свим областима на концепту примјера добре праксе	5.000 КМ	25.000 КМ	30.000 КМ
Укупно:			362.000 КМ	3.238.000 КМ	3.600.000 КМ

ОБРАЂИВАЧ
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И ДРУШТВЕНЕ
ДЈЕЛАТНОСТИ И ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

ПРЕДЛАГАЧ
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ